

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ І СПОРТУ УКРАЇНИ**

**ТРЕНЕРСЬКИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ХОРЕОГРАФІЇ І ТАНЦЮВАЛЬНИХ ВИДІВ СПОРТУ**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Науково-методичною радою
(протокол 10 від 29.08.2025 р.)
Голова Науково-методичної ради
_____ Оксана ШИНКАРУК

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ХОРЕОГРАФІЧНА КУЛЬТУРА УКРАЇНИ**

статус навчальної дисципліни: вибіркова

код вибіркової навчальної дисципліни в Загальноуніверситетському

каталозі вибірових навчальних дисциплін: ВД.468

мова навчання: українська

РОЗРОБНИК:

Козинко Лілія Леонідівна, кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри хореографії та танцювальних видів спорту, lkozynko@uni-sport.edu.ua

РЕКОМЕНДОВАНО:

Кафедрою хореографії і танцювальних видів спорту
(засідання кафедри, протокол № 1 від 27.08 2025 р.)

Завідувач кафедри _____ канд.фіз.вих. і спорту, доц. Ігор СОРОНОВИЧ

ПОГОДЖЕНО:

Начальник навчально-методичного відділу _____ Ольга Д'ЯЧЕНКО

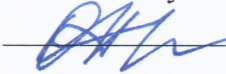
Начальник відділу
забезпечення якості вищої освіти _____ Сергій ПОПОВИЧ

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ І СПОРТУ УКРАЇНИ**

**ТРЕНЕРСЬКИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ХОРЕОГРАФІЇ І ТАНЦЮВАЛЬНИХ ВИДІВ СПОРТУ**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Науково-методичною радою
(протокол 10 від 29.08.2025 р.)

Голова Науково-методичної ради
 Океана ШИНКАРУК

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ХОРЕОГРАФІЧНА КУЛЬТУРА УКРАЇНИ**

статус навчальної дисципліни: вибіркова

код вибіркової навчальної дисципліни в Загальноуніверситетському

каталозі вибіркових навчальних дисциплін: ВД.468

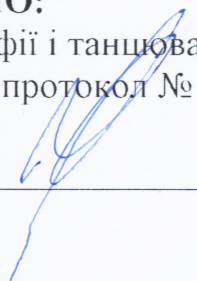
мова навчання: українська

РОЗРОБНИК:

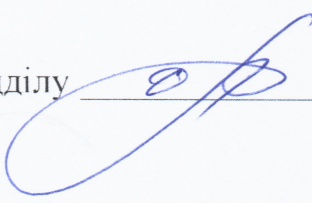
Козинко Лілія Леонідівна, кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри хореографії та танцювальних видів спорту, lkozynko@uni-sport.edu.ua

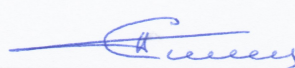
РЕКОМЕНДОВАНО:

Кафедрою хореографії і танцювальних видів спорту
(засідання кафедри, протокол № 1 від 27.08 2025 р.)

Завідувач кафедри канд.фіз.вих. і спорту, доц. Ігор СОРОНОВИЧ

ПОГОДЖЕНО:

Начальник навчально-методичного відділу Ольга Д'ЯЧЕНКО

Начальник відділу
забезпечення якості вищої освіти Сергій ПОПОВИЧ

Анотація навчальної дисципліни. Обсяг дисципліни – 3 кредити ЄКТС. Основні теми: «Хореографічна культура України» як предмет наукового дослідження; первісний етап становлення хореографічної культури України; хореографічне мистецтво України періоду Київської Русі; танець скоморохів; хореографічне мистецтво України у часи феодальної роздробленості; козацька доба у розвитку хореографічного мистецтва України; розвиток балетного театру тощо. Підсумкова оцінка формується з урахуванням результатів поточного контролю.

Abstract of the discipline. The volume of the discipline is 3 ECTS credits. Main topics: “Choreographic culture of Ukraine” as a subject of scientific research; the initial stage of formation of the choreographic culture of Ukraine; choreographic art of Ukraine in the period of Kievan Rus; dance of the skomorokhs; choreographic art of Ukraine in the times of feudal fragmentation; the Cossack era in the development of choreographic art of Ukraine; development of ballet theater, etc. The final grade is formed based on the results of the current control.

Мета навчальної дисципліни – формування здатності: застосування хореографічної термінології; аналізу основних етапів та закономірностей історичного розвитку хореографічної культури України; аналітичної діяльності у сфері хореографічної культури України; до інтерпретації історичних відомостей стосовно різних аспектів розвитку хореографічного мистецтва України та аналізу хореографічних творів.

Обсяг навчальної дисципліни – 3 кредити ЄКТС, які розподіляються у годинах:

Форми навчання	Види навчальних занять				Самостійна робота	Разом
	лекції	лабораторні	практичні	семінарські		
Денна	0	0	36	0	54	90
Заочна	0	0	12	0	78	90

Статус навчальної дисципліни: вибіркова.

Передумови для вивчення навчальної дисципліни: вивчення навчальної дисципліни ґрунтується на знаннях, уміннях та навичках, сформованих у процесі опанування базових навчальних дисциплін відповідної спеціальності.

Програма навчальної дисципліни.
Тематичний план навчальної дисципліни

Номер і назва теми	Кількість годин							
	денна форма				заочна форма			
	усього	у тому числі			усь го			
		л.	прак.	с. р.		л.	пра к.	с. р.
Тема 1. Предмет, мета, завдання курсу «Хореографічна культура України». Культура як предмет наукового дослідження.	4		1	3	4		1	3
Тема 2. «Хореографічна культура України» як предмет наукового дослідження.	4		1	3	4			4
Тема 3. Первісний етап становлення хореографічної культури України.	4		2	2	4		1	3
Тема 4. Хореографічне мистецтво України періоду Київської Русі. Танець скоморохів.	4		2	2	4		1	3
Тема 5. Хореографічне мистецтво України у часи феодальної роздробленості. Занепад скомороства.	4		2	2	4		1	3
Тема 6 Козацька доба у розвитку хореографічного мистецтва України.	5		2	3	5		1	4
Тема 7. Шкільна драма і театр. Танець у вертепній драмі. Танці в народних виставах «Меланка» та «Коза.	5		1	4	5		1	4
Тема 8. Народний танець в обрядах і побуті українського народу. Класифікація народного хореографічного мистецтва України.	4		1	3	4		1	3

Тема 9. Кріпосний театр. Зародження балетного театру в Україні.	4		1	3	4		1	3
Тема 10. Розвиток хореографічного мистецтва України у «театрі корифеїв».	4		2	2	4		1	3
Тема 11. Балетний театр України 20-30-х рр.. XX ст..	4		2	2	4		1	3
Тема 12. Балетний театр України у період Другої світової війни та повоєнні роки.	4		2	2	4			4
Тема 13. Балетний театр України другої половини 50-х – 60-х рр..	5		2	3	5			5
Тема 14. Балетний театр України 70-80-х рр..	5		2	3	5			5
Тема 15. Етапи становлення народно-сценічної хореографії України.	4		2	2	4		1	3
Тема 16. Розвиток українського народно-сценічного танцю за кордоном.	5		2	3	5			5
Тема 17. Український народно-сценічний танець 90-х рр.	4		2	2	4			4
Тема 18. Народно-сценічний танець на сучасному етапі	4		2	2	4			4
Тема 19. Балетний театр 90-х рр..	4		2	2	4			4
Тема 20. Балетний театр України на сучасному етапі.	4		2	2	4			4
Тема 21. Розвиток сучасного хореографічного мистецтва на теренах України.	5		1	4	5		1	4
Всього	90		36	54	90		12	78

Зміст навчальної дисципліни за темами

Тема 1. Предмет, мета, завдання курсу «Хореографічна культура України». Культура як предмет наукового дослідження.

Ознайомлення студентів з предметом, метою та завданням курсу «Хореографічна культура України». Визначення поняття «культура» та основних концепцій походження культури.

Тема 2. «Хореографічна культура України» як предмет наукового дослідження.

Визначення понять «хореографічна культура», «танець», «хореографічна культура України». Ознайомлення з основними концепціями походження танцю.

Тема 3. Первісний етап становлення хореографічної культури України.

Ознайомлення з основними первісними віруваннями (анімізм, фетишизм, тотемізм). Основні види жіночих та чоловічих танців та танцювальних рухів. Особливості розвитку первісного хореографічного мистецтва на теренах України

Тема 4. Хореографічне мистецтво України періоду Київської Русі. Танець скоморохів.

Основні історичні аспекти становлення та розвитку Київської Русі. Особливості розвитку язичницьких вірувань. Особливості розвитку хореографічного мистецтва у діяльності скоморохів. Специфіка діяльності скоморохів до та після хрещення Русі. «Двовір'я».

Тема 5. Хореографічне мистецтво України у часи феодальної роздробленості. Занепад скомороства.

Історичні аспекти розвитку України за часів феодальної роздробленості. Занепад скомороства та його основні причини.

Тема 6. Козацька доба у розвитку хореографічного мистецтва України.

Історичні аспекти розвитку України у добу козацтва. Причини виникнення козацтва. Особливості виникнення нових танців: «коза», «козачок», «гопак», «тропак» тощо.

Тема 7. Шкільна драма і театр. Танець у вертепній драмі. Танці в народних виставах «Меланка» та «Коза».

Особливості виникнення та основні завдання шкільного театру на території України. Види вертепної драми. Особливості застосування хореографічного мистецтва у шкільних театрах, вертепі, виставах «Меланка» та «Коза».

Тема 8. Народний танець в обрядах і побуті українського народу. Класифікація народного хореографічного мистецтва України.

Ознайомлення з поняттями «звичай», «обряд», «ритуал», «традиція». Основні жанри хореографічного мистецтва України за класифікацією А. Гуменюка, К. Василенка, Р. Гарасимчука та інших дослідників.

Тема 9. Кріпосний театр. Зародження балетного театру в Україні.

Особливості становлення та розвитку кріпосного театру та балету на Україні. Київський міський театр Д. Ширая. Харківський міський театр та трупа Штейна. Діяльність одеського оперного театру. Дві тенденції розвитку балетного театру України кінця XIX – початку XX сторіччя.

Тема 10. Розвиток хореографічного мистецтва України у «театрі корифеїв».

Діяльність М. Кропивницького, М. Старицького, М. Садовського, П. Саксаганського на шляху зародження професійного театру на Україні. «Наталка полтавка» - початок розвитку українського професійного драматичного театру в Україні. Діяльність В. Верховинця. Л. Курбас – новатор українського драматичного театру.

Тема 11. Балетний театр 20-30-х рр.. XX ст..

Діяльність харківського, київського та одеського театрів опери та балету. Утворення Об'єднання державних українських оперних театрів. Поява театрів опери та балету у Полтаві та Вінниці. «Пан Каньовський» М. Вериківського у постановці В. Литвиненка – перший національний балет на українській сцені. Діяльність П. Вірського та М. Болотова у галузі класичної хореографії.

Тема 12. Балетний театр України у період Другої світової війни та повоєнні роки.

Балет «Лілея» К. Данькевича у постановці Г. Березової. Розвиток драм-балету на українській сцені. Діяльність українських театрів опери та балету в евакуації. Діяльність оперно-балетних театрів на тимчасово окупованих територіях України. Відродження українського балету у повоєнні роки. Постановка балету «Лісова пісня» М. Скорульського.

Тема 13. Балетний театр другої половини 50-х-60-х рр..

Балети «Маруся Богуславка» А. Свєчнікова та «Хуства Довбуша» А. Кос-Анатольського у хореографії М. Діяльність Г. Березової, В. Вронського, М. Трегубова, А. Шекери. Балет «Тіні забутих предків» В. Кирейка в постановці Т. Романової.

Тема 14. Балетний театр України 70-80-х рр..

Симфонізм у балетному театрі. Діяльність балетмейстерів А. Шекери, В. Ковтуна тощо. Балет «Свіччине весілля» Ю. Знатокова у постановці І. Чернишова. Балети на музику Є. Станковича («Ольга», «Цвіт папороті», «Прометей»).

Тема 15. Етапи становлення народно-сценічної хореографії України.

Становлення двох напрямів розвитку народно-сценічної хореографії на теренах України (В. Верховинець, М. Соболев, П. Вірський, М. Болотов тощо). Розвиток народно-сценічного танцю у д.п. 30-х рр. XX ст.. Створення ансамблів народного танцю на теренах України. Діяльність Державного заслуженого народного ансамблю народного танцю УРСР під керівництвом П. Вірського, М. Болотова, Г. Березової, В. Вронського, Л. Чернишової.

Тема 16. Розвиток українського народно-сценічного танцю за кордоном.

Діяльність В. Авраменка за кордоном. Розвиток наукової думки з питань українського народно-сценічного танцю за кордоном. Діяльність колективів українського народно-сценічного танцю за кордоном.

Тема 17. Український народно-сценічний танець 90-х рр.

Активізація діяльності ансамблів народно-сценічного танцю зі здобуттям Україною незалежності. Нові шляхи розвитку народно-сценічного танцю на теренах України та нові пошуки у діяльності професійних та аматорських колективів. Розширення кількості професійних та аматорських колективів народно-сценічного танцю у регіонах України.

Тема 18. Народно-сценічний танець на сучасному етапі.

Діяльність провідних професійних та аматорських колективів народно-сценічного танцю на теренах України. Виникнення широкого кола хореографічних фестивалів та конкурсів на Україні.

Тема 19. Балетний театр 90-х рр.

Кризові явища балетного театру початку 90-х років XX століття. Балетмейстерська діяльність В. Ковтуна, В. Литвинова, В. Гаченка, Г. Ковтуна, тощо. Гастрольна діяльність балетних театрів України. Провідні танцівники початку 90-х років XX століття. Створення фестивалів та конкурсів балетного та балетмейстерського мистецтва на Україні.

Тема 20. Балетний театр України на сучасному етапі.

Діяльність театрів опери та балету на теренах України на зламі тисячоліть. Діяльність провідних танцівників балетного театру на українській та зарубіжній сцені.

Тема 21. Розвиток сучасного хореографічного мистецтва на теренах України.

Вистава «Чи почуєш ти мене?» - початок розвитку танцю модерн на професійній балетній сцені України. Розвиток джаз, модерн та постмодерн хореографії на теренах України. Балетмейстерська діяльність А. Рубіної, Р. Поклітару тощо

Тематика практичних занять

Номер і назва теми навчальної дисципліни	Номер за порядком і назва теми практичних занять	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма

Тема 1. Предмет, мета, завдання курсу «Хореографічна культура України». Культура як предмет наукового дослідження.	1. Предмет, мета, завдання курсу «Хореографічна культура України». Культура як предмет наукового дослідження.	1	1
Тема 2. «Хореографічна культура України» як предмет наукового дослідження.	2. Визначення понять «хореографічна культура», «танець», «хореографічна культура України». Ознайомлення з основними концепціями походження танцю.	1	
Тема 3. Первісний етап становлення хореографічної культури України.	3. Особливості розвитку первісного хореографічного мистецтва на теренах України.	2	1
Тема 4. Хореографічне мистецтво України періоду Київської Русі. Танець скоморохів.	4. Основні історичні аспекти становлення та розвитку Київської Русі. Особливості розвитку язичницьких вірувань. Особливості розвитку хореографічного мистецтва у діяльності скоморохів.	2	1
Тема 5. Хореографічне мистецтво України у часи феодальної роздробленості. Занепад скомороства.	5. Історичні аспекти розвитку України за часів феодальної роздробленості. Занепад скомороства та його основні причини.	2	1
Тема 6. Козацька доба у розвитку хореографічного мистецтва України.	6. Історичні аспекти розвитку України у добу козацтва. Особливості виникнення нових танців: «коза», «козачок», «гопак», «тропак» тощо.	2	1
Тема 7. Шкільна драма і театр. Танець у вертепній драмі. Танці в народних виставах «Меланка» та «Коза».	7. Особливості виникнення та основні завдання шкільного театру на території України. Види вертепної драми. Особливості застосування хореографічного мистецтва у шкільних театрах, вертепі, виставах «Меланка» та «Коза».	1	1
Тема 8. Народний танець в обрядах і	8. Ознайомлення з поняттями «звичай», «обряд», «ритуал»,	1	1

побуті українського народу. Класифікація народного хореографічного мистецтва України.	«традиція». Основні жанри хореографічного мистецтва України за класифікацією А. Гуменюка, К. Василенка, Р. Гарасимчука та інших дослідників.		
Тема 9. Кріпосний театр. Зародження балетного театру в Україні.	9. Особливості становлення та розвитку кріпосного театру та балету на Україні	1	1
Тема 10. Розвиток хореографічного мистецтва України у «театрі корифеїв».	10. Діяльність М. Кропивницького, М. Старицького, М. Садовського, П. Саксаганського на шляху зародження професійного театру на Україні. Діяльність В. Верховинця. Л. Курбас – новатор українського драматичного театру.	2	1
Тема 11. Балетний театр України 20-30-х рр.. XX ст..	11. Діяльність харківського, київського та одеського театрів опери та балету.	2	1
Тема 12. Балетний театр України у період Другої світової війни та повоєнні роки.	12. Діяльність українських театрів опери та балету в евакуації. Діяльність оперно-балетних театрів на тимчасово окупованих територіях України. Відродження українського балету у повоєнні роки.	2	
Тема 13. Балетний театр України другої половини 50-х – 60-х рр..	13. Балетмейстерська діяльність Г. Березової, В. Вронського, В. Кирейка, А. Свєчнікєва, М. Трегубова в період 50-х-60-х рр.	2	
Тема 14. Балетний театр України 70-80-х рр..	14. Симфонізм у балетному театрі. Діяльність балетмейстерів А. Шекери, В. Ковтуна. Балети на музику Є. Станковича («Ольга», «Цвіт папороті», «Прометей»).	2	
Тема 15. Етапи становлення народно-сценічної хореографії України.	15. Становлення двох напрямів розвитку народно-сценічної хореографії на теренах України (В. Верховинець, М. Соболь, П. Вірський, М. Болотов тощо).	2	1
Тема 16. Розвиток українського	16. Діяльність В. Авраменка за кордоном. Розвиток наукової	2	

народно-сценічного танцю за кордоном.	думки з питань українського народно-сценічного танцю за кордоном. Діяльність колективів українського народно-сценічного танцю за кордоном.		
Тема 17. Український народно-сценічний танець 90-х рр.	17. Активізація діяльності ансамблів народно-сценічного танцю зі здобуттям Україною незалежності.	2	
Тема 18. Народно-сценічний танець на сучасному етапі	18. Діяльність провідних професійних та аматорських колективів народно-сценічного танцю на теренах України.	2	
Тема 19. Балетний театр 90-х рр..	19. Кризові явища балетного театру початку 90-х років ХХ століття. Балетмейстерська діяльність В. Ковтуна, В. Литвинова, В. Гаченка, Г. Ковтуна, Г. Ісупова тощо	2	
Тема 20. Балетний театр України на сучасному етапі.	20. Діяльність театрів опери та балету на теренах України на зламі тисячоліть.	2	
Тема 21. Розвиток сучасного хореографічного мистецтва на теренах України.	21. Розвиток джаз, модерн та постмодерн хореографії на теренах України.	1	1
Всього		36	12

Завдання для самостійної роботи студентів

Номер і назва теми навчальної дисципліни	Завдання	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
Тема 1. Предмет, мета, завдання курсу «Хореографічна культура України». Культура як предмет наукового дослідження.	1. Скласти табличку термінологічних визначень поняття «культура»	3	3
Тема 2. «Хореографічна культура України»	2. Скласти табличку основних етапів розвитку культури України.	3	4

як предмет наукового дослідження.			
Тема 3. Первісний етап становлення хореографічної культури України.	3. З метою порівняння хореографічної культури України для аналізу пропонується створити презентації щодо хореографічна культура Африки, Австралії, Нової Зеландії та Америки (за вибором студентів).	2	3
Тема 4. Хореографічне мистецтво України періоду Київської Русі. Танець скоморохів.	4. Підготовка доповідей та презентацій що відображають давній пантеон богів відповідно до календарного циклу (зима, весна, літо, осінь) та уявлень про демонологію.	2	3
Тема 5. Хореографічне мистецтво України у часи феодальної роздробленості. Занепад скомороства.	5. Підготовка доповідей та презентацій щодо мистецтва скоморохів.	2	3
Тема 6 Козацька доба у розвитку хореографічного мистецтва України.	6. Підготовка доповідей та презентацій щодо танців «коза», «козачок», «гопак», «тропак» тощо. Виконання зазначених танців.	3	4
Тема 7. Шкільна драма і театр. Танець у вертепній драмі. Танці в народних виставах «Меланка» та «Коза.	7. Розробка сценарію вистави «Меланка» або «Коза». Інсценізація вистави.	4	4
Тема 8. Народний танець в обрядах і побуті українського народу. Класифікація народного хореографічного мистецтва України.	8. Підготовка доповідей та відео зразків хореографічної культури України відповідно до регіональних особливостей розвитку	3	3
Тема 9. Кріпосний театр. Зародження	9.Підготовка есе на тему «Позитивні та негативні сторони кріпосного театру»	3	3

балетного театру в Україні.			
Тема 10. Розвиток хореографічного мистецтва України у «театрі корифеїв».	10. Підготовка доповідей щодо діяльності: М. Кропивницького, М. Старицького, М. Садовського, П. Саксаганського, І. Карпенка-Карого, М. Заньковецької, В. Верховинця, Леся Курбаса	2	3
Тема 11. Балетний театр України 20-30-х рр.. XX ст..	11. Аналіз зразків українських балетів постановки 20-30-х рр.. XX ст.	2	3
Тема 12. Балетний театр України у період Другої світової війни та повоєнні роки.	12. Аналіз зразків українських балетів постановки періоду Другої світової війни та повоєнних років.	2	4
Тема 13. Балетний театр України другої половини 50-х – 60-х рр..	13. Аналіз зразків українських балетів постановки другої половини 50-х – 60-х рр..	3	5
Тема 14. Балетний театр України 70-80-х рр..	14. Аналіз відео зразків українських балетів постановки 70-80-х рр..	3	5
Тема 15. Етапи становлення народно-сценічної хореографії України.	15. Підготовка доповідей та відео зразків визначних постановок провідних балетмейстерів України.	2	3
Тема 16. Розвиток українського народно-сценічного танцю за кордоном.	16. Аналіз відео зразків постановок українського народно-сценічного танцю за кордоном.	3	5
Тема 17. Український народно-сценічний танець 90-х рр.	17. Аналіз відео зразків постановок провідних балетмейстерів українського народно-сценічного танцю 90-х рр.	2	4
Тема 18. Народно-сценічний танець на сучасному етапі	18. Підготовка доповідей щодо стану розвитку народного-сценічного танцю з часу набуття незалежності України (етап за вибором студента)	2	4
Тема 19. Балетний театр 90-х рр..	19. Аналіз балетних постановок 90-х рр.	2	4

Тема 20. Балетний театр України на сучасному етапі.	20. Аналіз відео зразків балетів сучасності.	2	4
Тема 21. Розвиток сучасного хореографічного мистецтва на теренах України.	21. Підготовка доповідей та відео презентацій присвячених розвитку джаз, модерн, джаз-модерн, постмодерн танцю на Україні.	4	4
Всього		54	78

Очікувані результати навчання з дисципліни: формування здатності аналізу основних етапів та закономірностей історичного розвитку хореографічної культури України завдяки:

знанням: основних етапів розвитку хореографічної культури України; історичних аспектів становлення та розвитку хореографічної культури України; історичних відомостей стосовно особливостей творчого методу видатних українських хореографів;

вмінням: самостійного освоєння та інтерпретації історичних відомостей стосовно різних аспектів розвитку хореографічного мистецтва України; аналізу історичних аспектів розвитку хореографічної культури України загалом та мистецтвознавчого аналізу творчий метод різних балетмейстерів зокрема; інтеграції мистецьких знань.

Порядок оцінювання результатів навчання з дисципліни

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни формується з урахуванням результатів поточного контролю та заліку.

Протягом семестру здобувач вищої освіти може отримати максимальну кількість балів – 100 як суму балів за результатами поточного контролю на практичних (семінарських, лабораторних) заняттях та під час консультацій науково-педагогічних працівників з тем, на які не передбачено аудиторних годин.

Перед початком практичного (семінарського, лабораторного) заняття науково-педагогічний працівник ознайомлює здобувачів вищої освіти із формами поточного контролю, які будуть застосовуватись, і кількістю балів, які вони можуть отримати. Під час завершення кожного заняття кожному присутньому здобувачу вищої освіти оголошується кількість отриманих ним балів.

Здобувач вищої освіти, який протягом семестру отримав менше 35 балів, до заліку/екзамену не допускається, і може в установленому порядку пройти повторне вивчення цієї дисципліни.

Заліки/екзамени проводяться у порядку, визначеному у Положенні про організацію освітнього процесу в університеті.

Використовується такий розподіл балів, які може отримати студент за тему:

Номер і назва теми навчальної дисципліни	Засоби оцінювання під час заняття	Кількість балів за видами робіт та загальна кількість балів за тему
Тема 1. Предмет, мета, завдання курсу «Хореографічна культура України». Культура як предмет наукового дослідження.	1. Перевірка таблички термінологічних визначень поняття «культура»	2
Тема 2. «Хореографічна культура України» як предмет наукового дослідження.	2. Перевірка таблички основних етапів розвитку культури України.	3
Тема 3. Первісний етап становлення хореографічної культури України.	3. Перевірка презентацій	5
Тема 4. Хореографічне мистецтво України періоду Київської Русі. Танець скоморохів.	4. Перевірка доповідей та презентацій	5
Тема 5. Хореографічне мистецтво України у часи феодальної роздробленості. Занепад скомороства.	5. Перевірка доповідей та презентацій	5
Тема 6 Козацька доба у розвитку хореографічного мистецтва України.	6. Перевірка доповідей та презентацій Практичний показ	5
Тема 7. Шкільна драма і театр. Танець у вертепній драмі. Танці в народних виставах «Меланка» та «Коза.	7. Практичний показ	5
Тема 8. Народний танець в обрядах і побуті українського	8. Перевірка доповідей та відео зразків	5

народу. Класифікація народного хореографічного мистецтва України.		
Тема 9. Кріпосний театр. Зародження балетного театру в Україні.	9. Перевірка есе	5
Тема 10. Розвиток хореографічного мистецтва України у «театрі корифеїв».	10. Перевірка доповідей	5
Тема 11. Балетний театр України 20-30-х рр.. ХХ ст..	11. Експрес опитування	5
Тема 12. Балетний театр України у період Другої світової війни та повоєнні роки.	12. Експрес опитування	5
Тема 13. Балетний театр України другої половини 50-х – 60-х рр..	13. Експрес опитування	5
Тема 14. Балетний театр України 70-80-х рр..	14. Експрес опитування	5
Тема 15. Етапи становлення народно-сценічної хореографії України.	15. Перевірка доповідей та відео зразків	5
Тема 16. Розвиток українського народно-сценічного танцю за кордоном.	16. Експрес опитування	5
Тема 17. Український народно-сценічний танець 90-х рр.	17. Експрес опитування	5
Тема 18. Народно-сценічний танець на сучасному етапі	18. Перевірка доповідей	5
Тема 19. Балетний театр 90-х рр..	19. Експрес опитування	5
Тема 20. Балетний театр України на сучасному етапі.	20. Експрес опитування	5

Тема 21. Розвиток сучасного хореографічного мистецтва на теренах України.	21. Перевірка доповідей та відео презентацій	5
Всього		100

Інструменти, обладнання та програмне забезпечення

Мультимедійне та аудіовізуальне устаткування, доступ до мережі Інтернет.

Основні і допоміжні джерела для вивчення курсу:

Основні інформаційні джерела

1. Авраменко В. Українські національні танки, музика і стрій : кн. 1 та 2 / Василь Авраменко. – Голівуд ; Нью Йорк ; Вінніпег ; К. ; Л., 1947. – 80 с.
2. Аксьонова І. Ю. Лексика народно-сценічного танцю Волинського Полісся : Навчальний посібник / І. Ю. Аксьонова. – Рівне : РДГУ, 2007. – 243 с.
3. Балог К. Танці Закарпаття / Клара Балог. – Ужгород : КП «Ужгородська міська друкарня», 2008. – 168 с., 20 с. іл. – ISBN 978-966-2921-39-7.
4. Балог К. Ф. Мої роси і зорі / Літ. запис В. А. Качкана. – Ужгород : Карпати, 1988. – 59 с. – ISBN 5-7757-0213-1.
5. Богород А. Український танець у писемних джерелах / Анатолій Богород // Диво слово. – 1997. – № 7. – С. 11–17.
6. Боримська Г. В. Самоцвіти Українського танцю / Г. В. Боримська. – К. : Мистецтво, 1974. – 136 с.
7. Василенко К. Ю. Лексика українського народно-сценічного танцю / 3-те вид. / Кім Юхимович Василенко. – К. : Мистецтво, 1996. – 496 с.: іл. – ISBN 5-7715-0440-8.
8. Василенко К. Ю. Український танець: Підручник / Кім Юхимович Василенко. – К. : ІПК ПК, 1997. – 282 с. – ISBN 966-7194-45-0.
9. Величкович М., Мартинюк Л. Український рукопаш гопак : Навч. посіб. / Микола Романович Величкович, Леонтій Святославович Мартинюк. – Л. : Ліга-Прес, 2003. – 152 с. – ISBN 966-8293-42-8.
10. Верховинець В. М. Весняночка: Ігри з піснями для дітей дошкільного віку та молодших школярів / 4-те вид., перероблене та доповнене / В. М. Верховинець. – К. : Музична Україна, 1979. – 339 с.
11. Верховинець В. М. Теорія українського народного танцю / 5-те вид., доп. / Василь Миколайович Верховинець. – К. : Муз. Україна, 1990. – 150 с. – ISBN 5-88510-099-3.
12. Верховинець Я. Відродження школи народного танцю Василя Верховинця / Ярослав Верховинець // Народна творчість та етнографія. – 1992. – № 1. – С. 40–46.
13. Верховинець Я. Три зустрічі з Василем Верховинцем (Спогади О. Соболя) / Ярослав Верховинець // Музика. – 2000. – № 1/3. – С. 25–27.

14. Волков М. Геній національного танцю / Михайло Волков. – Черкаси : Брама. Вид. Вовчок О.Ю., 2006. – 156 с. – ISBN 966-8645-32-4.
15. Воропай О. Звичаї нашого народу. Етнографічний нарис / Олекса Воропай. – К. : Велес, 2005. – 528 с. – ISBN 966-8263-16-2.
16. Гарасимчук Р. Народні танці українців Карпат. Кн.1. Гуцульські танці / упоряд. Павлюк С., Яблонська В. – Л. : Ін-т народознавства НАН України, 2008. – 608 с. – ISBN 978-966-02-5088-8.
17. Гарасимчук Р. Народні танці українців Карпат. Кн.2. Бойківські і лемківські танці / упоряд. Павлюк С., Яблонська В. – Л. : Ін-т народознавства НАН України, 2008. – 320 с. – ISBN 978-966-02-5089-5.
18. Гнатюк В. Гаївки / Володимир Гнатюк // Матеріали до української етнології. Видає етнографічна комісія Наукового товариства ім. Т. Шевченка у Львові. Том XII. – Л. : Наукове товариство ім. Т. Шевченка, 1909. – 267 с.
19. Гнатюк В. Коломийки. Том I / Володимир Гнатюк // Етнографічний збірник Наукового товариства імені Т. Шевченка. Том XVII. – Л. : Наукове товариство ім. Т. Шевченка, 1905. – XLIII. – 259 с.
20. Григор'єв П. Збірник українських народних танців / П. Григор'єв. – К. : Державне видавництво образотворчого мистецтва і музичної літератури, 1957. – 96 с.
21. Гуменюк А. І. Запис і принципи класифікації народних танців / Андрій Гуменюк // Народна творчість та етнографія. – К., 1964. – № 4. – С. 37–42.
22. Гуменюк А. І. Народне хореографічне мистецтво України / А. І. Гуменюк. – К. : Вид. АН УРСР, 1963. – 235 с.
23. Демків Д. Ярослав Чуперчук: феномен гуцульської хореографії / Д. Демків. – Коломия : Вік, 2001. – 167 с.: іл., ноти. – ISBN 966-550-162-3.
24. Демченко Н. Василь Верховинець. Музично-етнографічна творчість митця / Н. Демченко // Музичне краєзнавство Полтавщини: від витоків до сьогодення. – Полтава : ПОППЮ, 2009. – С. 85–97. – ISBN 966-7215-76-8.
25. Єльохіна О. О. Проблеми розвитку танцювального мистецтва України. Період Київської Русі : автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства : 17.00.02. «Театральне мистецтво» / О. О. Єльохіна ; Ін-т мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського НАН України. – К., 1996. – 25 с.
26. Загайкевич М. П. Драматургія балету / М. П. Загайкевич. – К. : Наукова думка, 1978. – 260 с.
27. Загайкевич М. П. Нове життя «Лілеї» / М. П. Загайкевич // Музика. – 2004. – № ½. – С. 5–6.
28. Збірник «Буковинський танець» у записах Поморянського М. А., Мураховського Я. П. / упоряд. Сулятицький Т. В., Купченко М. Г. – Чернівці : Видавничий дім «Букрек», 2007. – 232 с. – ISBN 978-966-399-068-2.

29. Іларіон, митрополит. Дохристиянські вірування українського народу : Іст.рел. моногр. / Митрополит Іларіон. – К. : АТ «Обереги», 1991. – 424 с. – ISBN 5-8104-0005-1.
30. Історія української культури / За загал. ред. І. Крип'якевича / 3-те вид., стереотип. – К. : Либідь, 2000. – 656 с. – ISBN 966-06-0161-1.
31. Історія української культури. Т. 3 / Ред. кол. Смолій В. А, Попович М. В., Сас П. М., Матях В. М. та ін. – К. : Наукова думка, 2003. – 1248 с. – ISBN 966-00-0057-X (т. 3).
32. Історія української культури. Т. 4, кн. 1 / Ред. кол. Скрипник Г. А., Пилипчук Р. Я., Рубан В. В., Пономар Л. Г., Артюх Л. Ф. та ін. – К. : Наукова думка, 2008. – 1008 с. – ISBN 978-966-00-0806-9 (т. 4, кн. 1).
33. Історія української культури. Т. 4, кн. 2 / ред. кол. Скрипник Г. А., Пилипчук Р. Я., Рубан В. В., Пономар Л. Г. та ін. – К. : Наукова думка, 2005. – 1296 с. – ISBN 966-00-0188-6 (т. 4, кн. 2).
34. Килимник С. Український рік у народних звичаях в історичному освітленні. [У 3 кн., 6 т.] / факс. вид. / С. Килимник. – К. : АТ «Обереги», 1994. – ISBN 5-8104-0046-9.
35. Книш І. Жива душа народу: До ювілею українського танку / І. Книш. – Вінніпег : Новий шлях, 1966. – 78 с.
36. Козинко Л.Л. Використання відеопосібників сучасних українських автентичних хореографічних колективів при вивченні студентами семантики первісного танцювального мистецтва. Науковий часопис Національного педагогічного університету ім. М. П. Драгоманова. Серія 14. Теорія і методика мистецької освіти: Збірник наукових праць. Випуск 17 (22). Ред. кол. [голов. ред. Щолокова О. П.]. К. НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2015. С. 82-86.
37. Козинко Л.Л. Елементи фольклорної хореографії у сучасному балетному театрі України. Студії мистецтвознавчі: Театр. Музика. Кіно. Число 3 (35) [голов. ред. Г. Скрипник]; НАНУ, ІМФЕ ім. М. Т. Рильського. К., 2011. С. 88-94.
38. Козинко Л.Л. Теоретичні аспекти антропологічного аналізу українського танцювального фольклору. Українська культура: минуле, сучасне, шляхи розвитку: зб. наук. пр. Рівнен. держ. гуманіт. ун-ту. Вип. 19. Т. 2. Упоряд. В. Г. Виткалов ; редкол.: А. Г. Баканурський, В. Г. Горпенко, С. В. Виткалов та ін.; наук.-бібліогр. редагування наукової бібліотеки РДГУ. Рівне: РДГУ, 2013. С. 218-223.
39. Козинко Л.Л. Теорія фольклорного танцю в контексті культурної антропології. Курбасівські читання: Науковий вісник. Національний центр театрального мистецтва ім. Л. Курбаса; Редкол.: Н. Корнієнко (голова) та ін. К., 2011. № 6. Ч. 1. С. 80-87.
40. Козинко Л.Л. Український танець «Гопак»: від зародження до сучасної сценічної практики виконання. Танцювальні студії: Науковий журнал. Том 5, № 1, 2022. К.: Видавничий центр КНУКіМ, 2022 р. С. 17-28.
41. Козинко Л.Л. Фольклорний танець в українському балетному театрі кінця ХХ – початку ХХІ ст. Студії мистецтвознавчі: Театр. Музика. Кіно. Число 1 (33) [голов. ред. Г. Скрипник]; НАНУ, ІМФЕ ім. М. Т. Рильського. К., 2011. С. 92-98.

42. Козинко Л.Л. Формування художньо-аналітичних умінь студентів-хореографів ВНЗ на прикладі аналізу хороводів. Вісник Черкаського університету. Серія: педагогічні науки. Черкаси, 2015. № 34 (367). С. 63-70.
43. Козинко Л.Л. Шляхи становлення, розвитку та занепаду танцювального мистецтва скоморохів на Україні. Танцювальні студії №2, 2018. К.: Видавничий центр КНУКіМ, 2018. С 35-44.
44. Кокуленко Б.Г. Мистецтво танцю у творчості Т.Г. Шевченка / Б. Г. Кокуленко // Народна творчість та етнографія. – 2008. – № 1. – С. 15–23.
45. Кокуленко Б. Г. Степова Терпсихора / Б. Г. Кокуленко. – Кіровоград : Вид. «Степ», 1999. – 214 с. – ISBN 966-7595-06-4.
46. Кокуленко Б.Г. Там, де Ятрань / Б.Г. Кокуленко / Національна хореографічна спілка України. – Кіровоград, 2006. – 192 с.: іл. – ISBN 966-583-114-3.
47. Кривохижа А. М. Гармонія танцю. Навчально-методичний посібник для студентів педагогічних навчальних закладів / Анатолій Михайлович Кривохижа. – Кіровоград : РВЦ КДПУ ім. В. Винниченка, 2006. – 90 с. – ISBN 966-96-201-2-0.
48. Культура і побут населення України : Навч. посібник. / В. І. Наулко, Л. Ф. Артюх, В. Ф. Голенко та ін. / 2-е вид., доп. та перероб. – К. : Либідь, 1993. – 288 с.; іл. – ISBN 5-325-00304-6.
49. Курочкін О. В. Архаїчний весільний танець-гра «Журавель» («Бусел») / О. В. Курочкін // Наукові записки. Том 20–21. Теорія та історія культури. – К. : Видавничий дім «Києво-Могилянська Академія», 2002. – С. 71–76.
50. Легка С. А. Українська народна хореографічна культура ХХ століття : автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства : спец. : 17.00.01. «Теорія і історія культури» / Світлана Андріївна Легка ; Київ. нац. унів-т культури і мистецтв. – К., 2003. – 20 с.
51. Литвиненко В. А. Зразки народної хореографії : Підручник / Віктор Андрійович Литвиненко. – К. : Альтерпрес, 2007. – 468 с. – ISBN 966-542-344-4.
52. Лозко Г. С. Коло Свароже: Відроджені традиції / Г. С. Лозко. – К. : Укр. письменник, 2004. – 222 с. – ISBN 966-579-139-7.
53. Лозко Г. С. Українське народознавство / Г. С. Лозко. – К. : Зодіак-ЕКО, 1995. – 368 с. – ISBN 5-7707-4282-8.
54. Марко Ю. М. Хореографічний фольклор східного регіону Чернівецької області / Ю. М. Марко. – Чернівці : Друк Арт, 2009. – 104 с. – ISBN 978-966-2021-14-1.
55. Марущак В. С., Марко Ю. М. Успадкування локальних традицій хореографічного фольклору Північної Буковини. Буковинські чоловічі народні танці «Гопак», «Козак»: Методичні рекомендації / В. С. Марущак, Ю. М. Марко. – Чернівці, 2005. – 36 с.
56. Матейко К. Український народний одяг. Етнографічний словник // НАН України. Ін-т народознавства. – К. : Наукова думка, 1996. – 196 с. – ISBN 5-12-003834-4.

57. Матусевич Н. Хореографічне мистецтво / Ніна Іванівна Матусевич. – К. : Мистецтво, 1963. – 46 с.
58. Мельник В. І. Особливості народної хореографії Луганської області : Навч.-метод. посібник / Валентина Іванівна Мельник ; Луган. держ. ін-т культури і мистецтв. – Луганськ : Вид-во ЛДІКМ, 2011. – 112 с.: 21 іл. – ISBN 978-966-2005-04-2.
59. Мерлянова О. А. Жіночі танці в українській народній хореографії : автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства : спец. : 26.00.01. «Теорія і історія культури» / Ольга Анатоліївна Мерлянова ; Київ. нац. унів-т культури і мистецтв. – К., 2009. – 17 с.
60. Ми з Верховини. Твори з репертуару Державного Закарпатського заслуженого народного хору / упоряд. М. Кречко. – К. : Мистецтво, 1964. – 99 с.
61. Мовчан Т. Прем'єра столичного балету / Тетяна Мовчан // Музика. – 2000. – № 1/3. – С. 28–29.
62. Нагачевський А. Побутові танці канадських українців / Андрій Нагачевський. – К. : РОДОВІД, 2001. – 192 с. – ISBN 966-7845-01-X.
63. Нариси до історії українського народного танцю: Практичний матеріал для вчителів загальноосвітніх шкіл, шкіл нового типу та керівників гуртків позашкільних закладів / укл. В. К. Купленник. – К. : ІЗМН, 1997. – 63 с.
64. Павлюк Т. С. Українське балетмейстерське мистецтво другої половини ХХ ст. : автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства : спец. : 17.00.01. «Теорія і історія культури» / Тетяна Сергіївна Павлюк ; Держ. акад. керів. кадрів культури і мистецтв. – К., 2005. – 17 с.
65. Пастернакова М. Українська жінка в хореографії – 2-ге вид., доп. / М. Пастернакова. – Вінніпег ; Торонто, 1964. – 238 с.
66. Пастух В. В. Модерні хореографічні напрямки в Галичині (20–30-ті рр. 20 ст.) / В. В. Пастух. – К. : Знання, 1999. – 41 с. – ISBN 966-7537-73-0.
67. Пилат В. С. Бойовий гопак : Навчально-методичний підручник для учнів Центральної Школи Бойового Гопака / В. С. Пилат. – Л. : Логос, 1999. – 336 с. – ISBN 966-7379-21-3.
68. Погребенник Ф. Корифей українського танцю (Спроба осмислення мистецтва Василя Авраменка у науковій літературі) / Федір Погребенник // Народна творчість та етнографія. – 1997. – № 2–3. – С. 80–84.
69. Полятикін М. А. Народні танці Волині і Волинського Полісся / М. А. Полятикін. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2008. – 102 с. – 4 іл. – ISBN 978-966-361-292-8.
70. Самохвалова А. Традиційний народний танець / Алла Самохвалова // Етнокультура Рівненського Полісся. – Рівне : ПП ДМ, 2009. – С. 357–373.
71. Стан народної хореографії в Україні та перспективи її розвитку : матеріали наук.-практ. конф. (28 лютого 2002 р., м. Київ) / ред. Е. П. Архипенко та ін. ; НЗААТ України ім. П. Вірського та ін. – К. : Стилос, 2002. – 100 с. – ISBN 966-8009-20-7.

72. Станішевський Ю. О. Балетний театр Радянської України 1925–1985 рр. Шляхи і проблеми розвитку / Юрій Олександрович Станішевський. – К. : Музична Україна, 1986. – 240 с., іл.
73. Станішевський Ю. О. Балетний театр України: 225 років історії / Юрій Олександрович Станішевський. – К. : Музична Україна, 2003. – 440 с.: іл. – ISBN 966-8259-04-1.
74. Станішевський Ю. О. Грані таланту / Юрій Олександрович Станішевський // Музика. – 2000. – № 1/3. – С. 9–11.
75. Станішевський Ю. О. Національний академічний театр опери та балету України імені Тараса Шевченка: Історія і сучасність / Юрій Олександрович Станішевський. – К. : Музична Україна, 2002. – 703 с.: іл. – Резюме рос., англ., нім. – ISBN 966-95026-4-6.
76. Станішевський Ю. О. Павло Павлович Вірський. Народний артист СРСР / Юрій Олександрович Станішевський. – К. : Держ. вид. образотворчого мистецтва та музичної літератури УРСР, 1962. – 47 с.
77. Станішевський Ю. О. Хореографічне мистецтво / Юрій Олександрович Станішевський. – К. : Рад. школа, 1969. – 100 с.
78. Стасько Б. Роман Гарасимчук та його автентичні «Танці гуцульські» : Навчально-методичний посібник / Богдан Стасько, Наталія Марусик. – Івано-Франківськ : Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2010. – 284 с. – ISBN 978-966-640-269-4.
79. Стасько Б. Танці з Прикарпаття : Навчальний посібник / Богдан Стасько / 2-ге вид. – Івано-Франківськ : Плай, 2009. – 206 с. – ISBN 978-966-640-258-8.
80. Стасько Б., Марусик Н. Митці народної хореографії Прикарпаття : Посібник для студентів хореографічних відділень мистецьких вищих навчальних закладів / Богдан Стасько, Наталія Марусик. – Івано-Франківськ : Видавничо-дизайнерський відділ ЦІТ, 2009. – 164 с. – ISBN 978-966-640-250-2.
81. Стельмахук Г. Г. Традиційні головні убори українців / АН України, Інститут народознавства. – К. : Наукова думка, 1993. – 240 с.
82. Степовий О. Український народний танець: етнографічний нарис / Олекса Степовий. – Авгсбург, 1946. – 31 с. з фото.
83. Стельові особливості танців Карпатського регіону : метод. рек. / укл. О. П. Колосок. – К. : ДАКККіМ, 2002. – 37 с.
84. Стельові особливості танців Східної України : метод. рек. / укл. О. П. Колосок. – К., 2001. – 22 с.
85. Танці Поділля : Збірник / упоряд. та хореогр. ред. І. М. Антипової. – К. : Мистецтво, 1971. – 106 с. з іл.
86. Танці Полтавщини : Репертуарний збірник / ред. В. І. Пасс. – К. : Мистецтво, 1969. – 104 с.
87. Тітов В. С. Народні подільські танці : Навч. метод. вид. / В. С. Тітов. – Хмельницький : [б.в.], 2000. – 152 с.: схем., ноти. – ISBN 966-7158-58-0.
88. Традиції та звичаї українців : В 2 т. / авт.-упоряд. І. Квасниця. – К. : Гнозис, 2007. – (Родинна книга). – ISBN 978-966-8840-38-8.
89. Українська культура : Лекції за редакцією Дмитра Антоновича / упоряд. С. В. Ульяновська; вст. ст. І. М. Дзюби; перед. слово М. Антоновича;

- додатки С. В. Ульяновської, В. І. Ульяновського. – К. : Либідь, 1993. – 592 с.; іл. («Пам'ятки історичної думки України»). – ISBN 5-325-00075-6.
90. Українські народні танці / упоряд. А. Гуменюк. – К. : Наукова думка, 1969. – 616 с.
  91. Українці: народні вірування, повір'я, демонологія / упоряд. А. Пономарьов. – К. : Либідь, 1992. – 640 с.
  92. Формування національної культури молоді засобами народного мистецтва у контексті творчої спадщини В. М. Верховинця // Зб. наук. праць. – Полтава : [б.в.], 1999. – 310 с.
  93. Черненко С. Хореографічна версія «Майської ночі» / Сусанна Черненко // Музика. – 1997. – № 5. – С. 13.
  94. Чубинський П. П. Мудрість віків. (Укр. народознавство у творчій спадщині Павла Чубинського) : У 2 кн. / П. П. Чубинський. – К. : Мистецтво, 1995. – ISBN 5-7715-0667-2.
  95. Чуперчук Я. М., Сидоренко П. В. Голубка. Танці з репертуару Заслуженого самодіяльного вокально-хореографічного ансамблю УРСР «Галичина» / Я. М. Чуперчук, П. В. Сидоренко. – К. : Мистецтво, 1972. – 216 с., 6 іл.
  96. Чуприна П. Я. Творча діяльність Національного академічного театру опери та балету України ім. Т. Г. Шевченка в контексті розвитку української художньої культури (1991–2001) : автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства : спец. : 17.00.01. «Теорія і історія культури» / П. Я. Чуприна ; Держ. акад. керів. кадрів культури і мистецтв. – К., 2005. – 20 с.
  97. Шкоріненко В. О. Народний танок у традиційній і сучасній культурі України : автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства : спец. : 17.00.01. «Теорія і історія культури» / В. О. Шкоріненко ; Держ. акад. керів. кадрів культури і мистецтв. – К., 2003. – с. 18.
  98. Шухевич В. О. Гуцульщина / 2 вид. / В. О. Шухевич. – Верховина : Гуцульщина, 1999. – Ч. 3. – 272 с.: іл.
  99. Яворницький Д. І. Історія запорозьких козаків : У 3 т. / редкол.: П. С. Сохань (відп. ред.) та ін. – К. : Наукова думка, 1990–1991. – (Пам'ятки іст. думки України). Текст укр. та рос. мов. – ISBN 5-12-001244-2.
  100. Яворський Е. «Ніч перед Різдвом» / Едуард Яворський // Музика. – 1993. – №6 – С. 10–11.

Допоміжні інформаційні джерела

1. Білаш П. М. Балетмейстерське мистецтво і становлення української сценічної хореографії у контексті розвитку європейської художньої культури 10–30-х років ХХ століття : автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства : спец. : 17.00.01. «Теорія і історія культури» / Павло Миколайович Білаш ; Держ. акад. керів. кадрів культури і мистецтв. – К., 2004. – 19 с.
2. Бойко О. С. Художній образ в українському народно-сценічному танці : автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства : спец. : 26.00.01 «Теорія й

- історія культури» / Ольга Степанівна Бойко ; Київ. нац. унів-т культури і мистецтв. – К., 2008. – 19 с.
3. Висоцький С. О. Княгиня Ольга і Анна Ярославна – славні жінки Київської Русі / С. О. Висоцький. – К. : Наук. думка, 1991. – 104 с. – ISBN 5-12-002931-0
  4. Волчукова В. Н. Проблеми розвитку і роль ритуального танцю в ранньохристиянській культурі : автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства : спец. : 17.00.01. «Теорія і історія культури» / В. Н. Волчукова ; Харк. держ. акад. культури. – Х., 2002. – 19 с.
  5. Гатальська С. М. Філософія культури. Підручник / С. М. Гатальська. – К. : Либідь, 2005. – 328 с. – ISBN 966-06-0370-3.
  6. Губ'як В. Д. Фольклорні обереги духовності : Посібник / В. Д. Губ'як. – Івано-Франківськ : ІМЕ, 2001. – 323 с.: іл., нот. – ISBN 966-7768-17-1.
  7. Давидюк В. Ф. Первісна міфологія українського фольклору / В. Ф. Давидюк. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2005. – 310 с. – ISBN 966-361-037-9.
  8. Зінич О. В. Пластичність у балетній музиці М. Равеля (в аспекті взаємодії мистецтв) : монографія / О. В. Зінич ; Інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського НАН України. – К. : ІМФЕ, 2009. – 231 с. – ISBN 978-966-02-4958-5.
  9. Іваницький А. І. Українська музична фольклористика (методологія і методика) : Навч. посібник / А. І. Іваницький. – К. : Заповіт, 1997. – 392 с. + іл. вкл. – ISBN 966-7272-11-7.
  10. Іваницький А. І. Українська народна музична творчість : Посібник для вищ. та серед. учб. закладів / А. І. Іваницький. – К. : Музична Україна, 1990. – 336 с.: нот. – ISBN 5-88510-085-3.
  11. Іваницький А. І. Український музичний фольклор. Підручник для вищих учбових закладів /Анатолій Іванович Іваницький. – Вінниця : НОВА КНИГА, 2004. – 320 с. – ISBN 966-95024-11.
  12. Іваницький А. І. Хрестоматія з українського музичного фольклору (з поясненнями та коментарями). Навч. посіб. для вищих навч. закл. культури і мистецтв I–IV рівнів акредитації / А. І. Іваницький. – Вінниця : НОВА КНИГА, 2008. – 520 с. – ISBN 978-966-382-139-9.
  13. Каляндрук Т. Таємниці бойових мистецтв України / Тарас Каляндрук. – Л. : ЛА «Піраміда», 2007. – 304 с.: іл. – ISBN 966-665-213-7.
  14. Кіндер К. Р. Семантика пластичних символів народної танцювальної культури українців : автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства: спец. : 17.00.01. «Теорія і історія культури» / Каріна Рудольфівна Кіндер ; Київ. нац. унів-т культури і мистецтв. – К., 2007. – 19 с.
  15. Кокуленко Б. Г. Фольклорні традиції в народно-сценічному танцювальному мистецтві Кіровоградщини : автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства : спец. : 26.00.01. «Теорія і історія культури» / Борис Григорович Кокуленко ; Київ. нац. унів-т культури і мистецтв. – К., 2010. – 20 с.
  16. Косміна О. Ю. Традиційне вбрання українців. Т. 1: Лісостеп. Степ / О. Ю. Косміна. – К. : Балтія-Друк, 2008. – 160 с.: іл. – Рез. англ. – ISBN 966-8137-51-5.

17. Кримський С. Б. Запити філософських смислів / Сергій Борисович Кримський. – К. : Вид. ПАРАПАН, 2003. – 240 с. – ISBN 966-8210-07-7.
18. Кримський С. Б., Павленко Ю. В. Цивілізаційний розвиток людства / Сергій Борисович Кримський, Юрій Віталійович Павленко. – К. : Вид-во «Фенікс», 2007. – 316 с. – ISBN 978-966-651-451-1.
19. Культурологія : Навч. посіб. / Б. О. Парахонський та ін. ; упоряд. О. І. Погорілий, М. А. Собуцький. – К. : Вид. дім «КМ Академія», 2003. – 316 с. – ISBN 966-518-228-5.
20. Культурологія: українська та зарубіжна культура : Навч. посіб. / М. М. Закович, І. А. Зязюн, О. М. Семашко та ін. ; за ред. М. М. Заковича. – К. : Знання, 2004. – 567 с. – (Серія «Вища освіта XXI століття»). – ISBN 966-8148-09-6.
21. Мистецтво та етнос: культурологічний аспект: Зб. наук. праць // АН УРСР, Ін-т мистецтвознавства, фольклору та етнографії ім. М. Т. Рильського. – К. : Наукова думка, 1991. – 224 с.
22. Могильний А. П. Культура і особистість: [Монографія] / А. П. Могильний. – К. : Вища школа, 2002. – 303 с. – ISBN 966-642-083-X.
23. Ніколаєва Т. О. Історія українського костюма. Іл. З. Васіної, Л. Міненко, Т. Ніколаєвої, О. Слінчак, М. Старовойт / Тамара Ніколаєва. – К. : Либідь, 1996. – 176 с., іл. – ISBN 5-325-00474-3.
24. Словник символів культури України: навч. посібник для студ. вищих навч. закл. / за заг. ред. В. П. Коцура, О. І. Потапенка, М. К. Дмитренка / 2-ге вид., доп. і випр. – К. : Міленіум, 2002. – 268 с. – ISBN 966-8063-09-0.
25. Танцювальні пісні / упоряд. Марченко. Вступ. слово О. І. Дея. – К. : Музична Україна, 1972. – 464 с.
26. Танцювальні пісні : Збірник / ред. колегія: О. І. Дей (голова) та ін. Передмова: О. І. Дей, «Танцювальні пісні» (с. 9–45), А. І. Гуменюк «Хореографічні та муз. основи танцювальних пісень», (с. 46–62). – К. : Наукова думка, 1970. – 806 с. з нот.
27. Українське народознавство : Навч. посібник / за ред. С. П. Павлюка, Г. Й. Горинь, Р. Ф. Кирчіва. – Л. : Фенікс, 1994. – 608 с. – ISBN 5-87332-037-3.
28. Українські народні пісні, наспівані Д. Яворницьким. Пісні та думи з архіву вченого / упоряд., вступ. ст., приміт. та комент. М. М. Олійник-Шубравської. – К. : Музична Україна, 1990. – 456 с.: іл., нот.
29. Хай М. Й. Музично-інструментальна культура українців (Фольклорна традиція): Монографія / М. Й. Хай ; НАН України, Інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського ; Національна музична академія України ім. П. І. Чайковського / вид. 2-ге, випр. і допов. – К. ; Дрогобич : Коло, 2011. – 560 с.: фотогр., табл. – ISBN 978-966-2405-79-8.
30. Чепалов О. І. Хореографічний театр Західної Європи XX ст.: монографія / О. І. Чепалов; Харк. держ. акад. культури. – Х.: ХДАК, 2007. – 334 с., іл.

31. Шариков Д. І. Класифікація сучасної хореографії / Денис Ігорович Шариков. – К. : Видавець Карпенко В. М., 2008. – 168 с. – ISBN 966-8387-90-6.

Іноземна література

1. Avramenko V. Ukrainian Folk Dances and Ballet: Anniversary libretto 1921–1931. – New York, 1931. – 24 p.: ill.
2. Hamphrey, Doris. The Art of Making Dances. – New York: Grove Press, Inc., 1959. – 192 p.: ill.
3. Lawson, Joan. A history of ballet and its makers. Lnd., Dance book, 1973. XIII, 202 p., ill.
4. Melnychuk A. J. Ukrainian Dance: An Ethnographic Survey of Its Origins and Development. – University of Oregon thesis, Interdisciplinary Studies, M.A., 1975. – 115 p.
5. Nahachewsky A. Ukrainian Dance: A Cross-Cultural Approach. – Jefferson : McFarland and Company, Inc., Publishers, 2011. – 275 p.
6. Shatulsky M. The Ukrainian Folk Dance. – Toronto, 1980. – 210 p.: ill.
7. The Ukrainian Folk Dance: A symposium. – Toronto : Ukrainian Youth Federation of Canada, 1961. – 61 p. – (Number one).